



NEWSLETTER
PRAWNO-PODATKOWY
DLA CZŁONKÓW KIGPR

AXELO FLASH

LUTY 2024

ZMIANY W PRAWIE I PODATKACH / AKTUALNOŚCI

Unia Europejska zamierza rozszerzyć zakres zakazu stosowania zgrupowanych opakowań z tworzyw sztucznych jednorazowego użytku na butelki

Na poziomie unijnym trwają aktualnie prace nad nowym projektem rozporządzenia dotyczącego opakowań i odpadów opakowaniowych (Packaging and Packaging Waste Regulation – PPWR). Jest to kolejny element realizowanej przez organy unijne strategii mającej na celu ograniczenie negatywnego wpływu opakowań na środowisko. Rozporządzenie ma zastąpić dotychczasową Dyrektywę 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz.U.UE.L.1994.365.10). Obejmie ono także opakowania z tworzyw sztucznych.

Zgodnie z założeniami projektu, do 2030 r. **wszystkie opakowania wprowadzane do obrotu mają nadawać się do recyklingu**. W celu realizacji ww. celu proponuje się wprowadzenie tzw. klasyfikacji zdolności do recyklingu, zgodnie z którą zabronione ma być stosowanie opakowań o zdolności do recyklingu niższej niż na poziomie 70 %. Opakowania nadające się do recyklingu mają być m.in. zaprojektowane w celu umożliwiających łatwy i efektywny recykling, umożliwić łatwe odseparowanie i posegregowanie w celu późniejszego przetworzenia, nadawać się do sortowania bez wywierania negatywnego wpływu na inne odpady, być wykonane z wysokiej jakości surowców, czy nadawać się do recyklingu na szeroką skalę.

Rozporządzenie wprowadza również **obowiązki wykorzystywania w procesie produkcji opakowań materiałów wtórnych pochodzących z recyklingu, tzw. recyklatów**. Ponadto, rozszerza zakres zakazu stosowania zgrupowanych opakowań z tworzyw sztucznych jednorazowego użytku na butelki (tzw. zgrzewki, wielopaki). Działania te miałyby minimalizować ilość potencjalnych odpadów.

Projekt rozporządzenia zawiera także **regulacje mające na celu ujednoczenie oznakowania stosowanego na opakowaniach** produktów w taki sposób, aby zapewnić konsumentom łatwą identyfikację kluczowych informacji dotyczących produktu i opakowania, oraz zwiększyć ich świadomość na temat wpływu opakowań na środowisko. Stosowane przez producentów symbole mają być proste, czytelne, łatwe do rozpoznania i umieszczone w widocznym miejscu. Opakowania wielokrotnego użytku mają być dodatkowo opatrzone kodem QR lub informacją ułatwiającą ich ponowne wykorzystanie.

W rozporządzeniu przewidziano również **regulacje**, które mają ograniczyć zjawisko wprowadzania konsumentów w błąd względem zrównoważonych właściwości opakowań lub możliwości gospodarowania odpadami opakowaniowymi i **przeciwdziałać szerzącemu się zjawisku greenwashingu**.

Aktualnie pomiędzy Komisją, Parlamentem i Radą UE trwa trójstronna debata względem ostatecznej wersji tego aktu prawnego.

Parlament Europejski przyjął surowsze przepisy za przestępstwa przeciw środowisku

27 lutego Parlament Europejski przyjął dyrektywę zaostrzającą przepisy o przestępstwach przeciwko środowisku. Chodzi o dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne i zastępująca dyrektywę 2008/99/WE. Nowe regulacje ustanawiają minimalne zasady definiowania przestępstw przeciwko środowisku i określania kar. Sankcje wynikające z dyrektywy mają objąć nie tylko przedsiębiorców, ale i osoby fizyczne. Na wdrożenie nowych przepisów państwa członkowskie mają 2 lata.

Dyrektywa zawiera **zaktualizowany wykaz przestępstw przeciwko środowisku**. Dodano do niego także nowe kategorie przestępstw takie jak: nielegalny handel drewnem, nielegalny recykling zanieczyszczających części statków oraz poważne naruszenia przepisów o chemikaliach. Wprowadzono również przestępstwo kwalifikowane, za które będzie uznawane przestępstwo popełnione umyślnie, jeżeli powoduje ono m.in. nieodwracalne szkody lub też długotrwałe poważne szkody w ekosystemie znaczących rozmiarów lub znacznej wartości środowiskowej lub w naturalnym siedlisku na terenie chronionym lub w jakości powietrza, gleby lub wody.

Nowe regulacje przewidują **surowsze kary za przestępstwa popełnione przeciwko środowisku**. Osobom fizycznym za przestępstwo umyślne skutkujące śmiercią innej osoby grozi kara pozbawienia wolności w wysokości 10 lat, za przestępstwo kwalifikowane o katastrofalnych skutkach - kara 8 lat pozbawienia wolności. Za pozostałe przestępstwa przewidziano karę od 3 do 5 lat pozbawienia wolności. Dyrektywa przewiduje również wysokie kary finansowe dla przedsiębiorców. Za najpoważniejsze przestępstwa grozić ma grzywna w wysokości co najmniej 5% całkowitego światowego obrotu lub alternatywnie 40 mln EUR, a w przypadku pozostałych przestępstw grzywna w wysokości co najmniej 3% całkowitego światowego obrotu lub alternatywnie 24 mln EUR. Sprawcy przestępstw będą także zobowiązani do przywrócenia środowiska do stanu sprzed popełnienia przestępstwa i rekompensować szkody.

Dyrektywa przewiduje także **pomoc i wsparcie dla osób zawiadamiających o przestępstwach przeciwko środowisku, obrońców środowiska i osób poszkodowanych w wyniku takich przestępstw**.

Dyrektywa wejdzie w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Ministerstwo Finansów zapowiedziało działania mające na celu ustalenie, że koparka nie jest środkiem transportu w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług

W dniu 13 lutego 2024 r. w odpowiedzi na interpelację poselską nr 970, wiceminister finansów, Jarosław Neneman, ogłosił, że Ministerstwo Finansów analizuje sprzeczne interpretacje indywidualne wydane przez dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (KIS) i planuje podejmować dalsze działania w sprawie ujednoczenia definicji maszyny budowlanej.

Problem wynika z definicji środka transportu, zgodnie z art. 38 ust. 1 unijnego rozporządzenia wykonawczego 282/2011, który określa środek transportu jako "pojazdy, mechaniczne lub inne, a także inne rodzaje wyposażenia i urządzenia służące do przewozu osób lub towarów z jednego miejsca do drugiego, w tym te przeznaczone do ciągnięcia, przesuwania lub pchania przez pojazdy, i zasadniczo zaprojektowane oraz faktycznie nadające się do użytku w celu transportu".

Natomiast w art. 38 ust. 2 tego samego rozporządzenia znajduje się lista przykładowych środków transportu, obejmująca pojazdy takie jak samochody, motocykle, przyczepy, wagony kolejowe, ciągniki rolnicze i inne pojazdy. Jednakże, brak tam wzmianki o maszynach budowlanych. Wątpliwość pojawiła się, gdyż z jednej strony maszyny takie jak ładowarka mogą być używane do przewozu materiałów budowlanych na placu budowy, co odpowiada definicji środka transportu z rozporządzenia unijnego. Jednakże, z drugiej strony, głównym przeznaczeniem tych maszyn jest przeprowadzanie prac budowlanych, a ich ewentualne dopuszczenie do poruszania się po drogach publicznych wymaga uzyskania specjalnej zgody z uwagi na ich cechy techniczne.

Podstawa prawna: Odpowiedź na Interpelację nr 970 w sprawie podjęcia prac legislacyjnych mających na celu ustalenie, że kopalnia nie jest środkiem transportu w rozumieniu art. 2 pkt 10 lit. a ustawy o podatku od towarów i usług.

Uchwała SN: Podleganie ubezpieczeniom społecznym przez wspólnika dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością posiadającego 99 procent udziałów

W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2024 r. w sprawie o sygn. akt III UZP 8/23 SN stwierdził, że osoba posiadająca 99% udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako jedyny wspólnik w kontekście prowadzenia działalności pozarolniczej. Powyższe przeciwstawia się dotychczasowemu stanowisku ZUS, który często uznawał wspólnika dominującego w spółce z o.o. za osobę podlegającą ubezpieczeniu jako jedyny wspólnik. Było to szczególnie widoczne, gdy udział drugiego wspólnika był marginalny, co ZUS traktował jako fikcyjny (tak również było w przypadku rozpatrywanej sprawy przez SN).

To orzeczenie zdaje się być zgodne z oczekiwaniami przedstawicieli małych i średnich przedsiębiorstw oraz obrońców praw obywatelskich, którzy od pewnego czasu kwestionowali podejście organów ubezpieczeniowych.

Sprawa dotyczy pytania, czy taki wspólnik, opisany wyżej, będąc również zatrudniony na umowie o pracę w spółce, powinien być objęty ubezpieczeniami społecznymi ze względu na pracę czy działalność. W przypadku jednoosobowej spółki z o.o. przepisy są jednoznaczne, nakładając obowiązek ubezpieczenia na jedynego wspólnika. Jednak w przypadku spółek wieloosobowych, zasady te są inne. Wspólnicy takich spółek z reguły nie są objęci obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi, chyba że wykonują pracę na rzecz spółki na podstawie umowy o pracę - wtedy odprowadzają składki do ZUS.

W sprawie omawianej ZUS uznał, że wspólnik posiadający 99% udziałów nie powinien odprowadzać składek z tytułu umowy o pracę zawartej ze spółką. Organ ten uznał, że nie istniał tam stosunek pracy, ponieważ wspólnik nie był podległy żadnemu kierownictwu (sam sobie wyznaczał zadania). ZUS zakwestionował obowiązek płacenia składek za lata 2008–2010. Organ ubezpieczeniowy uznał, że wspólnik ten powinien być traktowany jako jedyny wspólnik, gdyż pozostałe 1% udziałów stanowiło w zasadzie fikcję. W związku z tym jako osoba prowadząca działalność pozarolniczą, podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Sąd I instancji uznał, że odwołania od decyzji ZUS nie zasługują na uwzględnienie. Jednak sąd II instancji, uznając, że w sprawie pojawiło się zagadnienie prawne budzące istotne wątpliwości, skierował je do Sądu Najwyższego. W uzasadnieniu podkreślił, że istnieje znacząca rozbieżność między orzecznictwem SN a sądami niższej instancji w kwestii, która została przedstawiona w pytaniu prawnym.

Podstawa prawna: Uchwała SN z 21.02.2024 r., III UZP 8/23, LEX nr 3686847.

Zmiany w procedurze cywilnej od 14 marca 2024 r.

Zmiany wprowadzone przez ustawę z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy dotyczącej Kodeksu postępowania cywilnego, Prawa o ustroju sądów powszechnych, Kodeksu postępowania karnego oraz innych ustaw (Dz.U. poz. 1860) zakładają wprowadzenie rozwiązań dotyczących sposobu i warunków przeprowadzania posiedzeń sądowych w trybie zdalnym (posiedzenie zdalne) oraz związanych z funkcjonowaniem systemu teleinformatycznego służącego obsłudze postępowania sądowego.

Szczegółowe rozwiązania obejmują:

- W nowym artykule 9 § 11 wprowadzono możliwość przeglądania akt sprawy oraz udostępniania stronom i uczestnikom postępowania kopii dokumentów za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub portalu informacyjnego sądu. Dokumenty pochodzące od sądu uzyskane z tego systemu będą miały moc dokumentu wydanego przez sąd (art. 53a § 1 Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 217 z późn. zm.).
- Zgodnie z nowym artykułem 1311a kodeksu postępowania cywilnego, pisma mogą być doręczane profesjonalnym pełnomocnikom za pośrednictwem portalu informacyjnego sądu, jeśli doręczenie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego jest niemożliwe. Wyjątkiem są pisma, które muszą być doręczone wraz z odpisami pism

procesowych stron lub innymi dokumentami nie pochodzącymi od sądu, chyba że sąd dysponuje ich kopią w formie elektronicznej.

- / Zmiana w artykuł 142 kodeksu postępowania cywilnego sankcjonuje aktualne metody potwierdzania odbioru pism w postępowaniu cywilnym.
- / Zmieniony artykuł 151 § 2 kodeksu postępowania cywilnego umożliwia przewodniczącemu posiedzenia zarządzenie jego przeprowadzenia w trybie zdalnym, pod warunkiem, że charakter czynności na posiedzeniu na to pozwala, a zachowanie tego trybu zapewnia pełną ochronę praw procesowych stron i prawidłowy tok postępowania.
- / Zmiana w artykuł 18311 k.p.c. pozwala na przeprowadzanie posiedzeń mediacyjnych w trybie zdalnym, jeśli obie strony wyrażają na to zgodę.
- / Zmieniony artykuł 235 § 2 k.p.c. daje możliwość przeprowadzenia dowodu na odległość, pod warunkiem, że charakter dowodu na to pozwala. Strona może również zainicjować taki sposób przeprowadzenia dowodu.
- / W sprawach małżeńskich, choć posiedzenia odbywają się zazwyczaj przy drzwiach zamkniętych, dopuszcza się przeprowadzenie dowodu na odległość w trybie zdalnym, jeśli przyspieszy to rozpoznanie sprawy lub przyczyni się do oszczędności kosztów.
- / W sprawach o ubezwłasnowolnienie, przepisy o posiedzeniu zdalnym nie mają zastosowania do osoby, której dotyczy wnioski o ubezwłasnowolnienie, ani do udziału biegłych.

Powyższe zmiany zaczną obowiązywać od 14 marca 2024 r.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1860)

INTERPRETACJE / ORZECZENIA

Imprezy integracyjne w kosztach firmy

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wydał interpretację, w której stwierdził, że Spółka może rozliczyć w kosztach wydatki na imprezy integracyjne dla swoich pracowników.

Wnioskodawcą była Spółka działająca w branży medycznej, która opracowuje tzw. know-how produkcyjne w zakresie wyrobów medycznych i preparatów do dezynfekcji. Zatrudnia ona specjalistów, którym zapewnia różnego rodzaju atrakcje w postaci wyjazdów i spotkań szkoleniowo-integracyjnych, jak również wyjęcia do restauracji czy teatru.

Spółka chce zaliczyć ponoszone wydatki na dojazdy, wyżywienie, ubezpieczenie, wynajem sali czy bilety, do kosztów uzyskania przychodów.

Zdaniem Spółki dopuszczalne jest zaliczenie takich wydatków do kosztów uzyskania przychodów, ponieważ zachęcają do podjęcia i kontynuowania zatrudnienia w firmie.

Jak wskazała Spółka udział pracowników w firmowych imprezach integracyjnych ma na celu przyczynienie się do utrzymania motywacji do należytego wykonywania obowiązków i odpowiedniego poziomu satysfakcji z pracy.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej z dnia 15 stycznia 2024 r. przyznał, że wydatki na rzecz pracowników można zaliczyć do podatkowych kosztów. Zdaniem organu, są one bowiem związane z przychodem bądź zachowaniem (zabezpieczeniem jego źródła).

Jak podkreślił Dyrektor KIS wydatki na imprezy można zaliczyć w kosztach, ponieważ są związane z prowadzoną działalnością i mają na celu zintegrowanie zespołu z tego też względu pozostają w związku przyczynowo0skutkowym z uzyskaniem, zachowaniem lub zabezpieczeniem przychodu.

Podstawa prawna: Pismo z dnia 15.01.2024 r., wydane przez: Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, 0111-KDIB1-2.4010.574.2023.3.MK, <http://sip.mf.gov.pl>.

Fundacja rodzinna zwolniona z opłacania podatku od odsetek z lokat

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wyjaśnił, że gromadzenie funduszy przez fundację rodzinną na lokatach terminowych nie kwalifikuje się jako działalność gospodarcza, a dochody z odsetek z tych lokat są zwolnione z podatku CIT.

Warto przypomnieć, że zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 25 ustawy CIT, fundacja rodzinna jest zwykle zwolniona z podatku dochodowego. Opodatkowanie 15-procentową stawką CIT następuje dopiero w chwili wypłaty środków fundatorowi, beneficjentowi lub w przypadku przekazania mienia w związku z likwidacją fundacji.

Podobnie, dozwolona działalność gospodarcza, którą fundacja może prowadzić zgodnie z art. 5 ustawy o fundacjach rodzinnych, również jest zwolniona z CIT. Obejmuje to najem nieruchomości, udzielanie pożyczek oraz handel papierami wartościowymi.

Jednakże, jeśli działalność fundacji wykracza poza dozwolony zakres ustawowy, to dochody z takiej działalności podlegają opodatkowaniu CIT w wysokości 25 proc.

W przypadku konkretnej sytuacji, spółka wnioskująca o interpretację chciała upewnić się, że otrzymane odsetki z lokat bankowych, powstałe z funduszu założycielskiego, darowizn, spadków lub działalności gospodarczej, nie będą podlegały opodatkowaniu. Zdaniem spółki, założenie lokat jest działalnością gospodarczą zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy jako "udostępnianie mienia do korzystania na innej podstawie".

Dyrektor KIS potwierdził, że odsetki z lokat będą zwolnione z podatku, ale wyjaśnił, że nie są one generowane w ramach dozwolonej działalności gospodarczej. Zaznaczył, że działalność gospodarcza to zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Dodatkowo, założenie lokat nie kwalifikuje się jako działalność gospodarcza.

Podatek pojawi się w momencie wypłaty zgromadzonych środków fundatorowi lub beneficjentom, wtedy fundacja zapłaci 15-procentowy CIT, a czasami pobierze również podatek dochodowy od osób fizycznych jako płatnik.

Podatek dochodowy od osób fizycznych nie będzie wymagany, jeśli beneficjentami są osoby należące do grupy zerowej podatkowej, takie jak małżonkowie, zstępni, wstępni, pasierbowie, rodzeństwo, ojczym i macocha.

Natomiast 10-procentowy podatek dochodowy od osób fizycznych będzie wymagany w przypadku wypłat na rzecz dalszej rodziny, a 15-procentowy PIT będzie pobierany od wypłat na rzecz osób spoza rodziny.

Podstawa prawna: Pismo z dnia 13.02.2024 r., wydane przez: Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, 0111-KDIB1-2.4010.630.2023.1.ANK, <http://sip.mf.gov.pl>.

Działalność lekarza specjalisty kwalifikuje się do opodatkowania ryczałtem

W interpretacji indywidualnej z dnia 7 lutego 2024 r. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej potwierdził, że działalność lekarza specjalisty chorób wewnętrznych, świadczącego usługi na rzecz byłego pracodawcy – szpitala, może być opodatkowana zryczałtowanym podatkiem dochodowym, o ile spełnione są określone warunki.

Wnioskodawcą w przedmiotowej sprawie był mężczyzna, który w latach 2018-2023 odbywał szkolenie specjalistyczne w szpitalu powiatowym, jako młodszy asystent. Podatnik od stycznia 2024 r. planował współpracę z tym samym szpitalem jako lekarz specjalista chorób wewnętrznych. W ramach tej współpracy będzie samodzielnie prowadził pacjentów i wykonywał inne specjalistyczne czynności.

Dotychczasowe przychody z działalności gospodarczej były opodatkowane zryczałtowanym podatkiem dochodowym wg stawki 14%.

Mężczyzna skierował pytanie do Krajowej Informacji Skarbowej, czy w 2024 może opodatkować ryczałtem przychody z usług dla byłego pracodawcy. Zdaniem Wnioskodawcy, z uwagi na istotne różnice w zakresie samodzielności, charakteru

wykonywanych czynności oraz stopnia odpowiedzialności, powinien mieć możliwość opodatkowania przychodów z działalności gospodarczej zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

Dyrektor KIS zgodził się ze stanowiskiem Wnioskodawcy podkreślając, że planowana działalność jako lekarza specjalisty w pełni spełniała wymagania ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

Organ podatkowy potwierdził, że planowana działalność lekarza specjalisty jako samodzielnie świadczącego usługi zdrowotne na rzecz szpitala spełniła kryteria działalności gospodarczej. Organ podatkowy uwzględnił fakt, że w nowej roli lekarza specjalisty, wnioskodawca samodzielnie prowadził proces diagnostyczno-leczniczy, interpretował wyniki badań, konsultował się z innymi lekarzami oraz wypisywał recepty, co wiązało się z pełną odpowiedzialnością za rezultaty świadczonych usług.

Podstawa prawna: Interpretacja indywidualna z dnia 7 lutego 2024 r., Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, sygn. 0115-KDST2-2.4011.531.2023.2.MS

Rozliczenie straty finansowej w zeznaniu podatkowym

W interpretacji indywidualnej z dnia 6 lutego 2024 r. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wskazał, że strata ustalona zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości nie jest stratą, o której mowa w art. 7 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, a tym samym nie może być odliczona od dochodu uzyskanego przez spółkę w 2023 r. i w latach następnych.

Wnioskodawca od roku 2022 rozlicza się na zasadach estońskiego CIT. W pierwszym roku rozliczania się na zasadach estońskiego CIT spółka osiągnęła stratę finansową. W roku 2023 z powodu sprzedaży udziałów osobie prawnej podmiot utraci prawo do rozliczania podatku na zasadach estońskiego CIT, z datą wsteczną od początku stycznia 2023 r. spółka będzie rozliczać się z podatku CIT za rok 2023 na zasadach ogólnych.

W związku z powyższym do organu podatkowego zostało złożone pytanie, czy spółka będzie miała prawo do rozliczenia straty finansowej powstałej w roku 2022 w zeznaniu podatkowym za rok 2023 oraz w latach kolejnych.

Dyrektor KIS uznał, że przedstawione stanowisko, zgodnie z którym spółka będzie miała prawo do rozliczenia straty finansowej powstałej w roku 2022 w zeznaniu podatkowym za rok 2023 oraz w latach kolejnych, jest nieprawidłowe.

Dyrektor KIS uzasadnił swoją interpretację, odwołując się do odpowiednich przepisów ustawy o CIT oraz ustawy o rachunkowości. Wskazał, że analiza literalnego brzmienia art. 28d ust. 1 ustawy o CIT prowadzi do wniosku, że podatnik, wybierając opodatkowanie w formie ryczału od dochodów spółek, jest zobowiązany do ustalania dochodu (straty) wedle przepisów o rachunkowości. Ten sposób opodatkowania wiąże podstawę opodatkowania z kategoriami prawa bilansowego.

Następnie organ odniósł się do treści objaśnień podatkowych wydanych przez Ministra Finansów pt. „Przewodnik do Ryczału od dochodów spółek”, które stanowią ogólne wyjaśnienia przepisów prawa podatkowego dotyczące stosowania tych przepisów. Wskazał, że zgodnie z pkt 57 przewodnika, opodatkowanie ryczałtem oznacza dla podatnika zmianę zasad w zakresie przedmiotu opodatkowania. Co więcej, ustawa o CIT wprowadza w zakresie ryczału nowe kategorie dochodów (przedmiotu opodatkowania). Dochodów tych nie łączy się z dochodami opodatkowanymi według ogólnych zasad CIT (art. 7 ustawy o CIT).

Podstawa prawna: Interpretacja indywidualna z dnia 6 lutego 2024 r., Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, sygn. 0111-KDIB1-3.4010.649.2023.1.AN

WYROKI SĄDOWE

Warunkowość zapłaty ceny bez znaczenia dla daty powstania przychodu

Bez względu na ustalony warunkowy sposób płatności za udziały w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, dochód ze ich sprzedaży należy wykazać w momencie przeniesienia ich własności na nabywcę. Jest to zgodne z zasadą metody memoriałowej, co orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu.

Sprawa dotyczyła kobiety, która w umowie sprzedaży udziałów w spółce farmaceutycznej zgodziła się na otrzymanie zapłaty w trzech transzach. Pierwsza transza miała być zaliczką na poczet ceny, druga miała być zapłaconą w dniu zawarcia umowy sprzedaży. Pozostałe 50 proc. ceny (warunkowe) kobieta miała otrzymać w ciągu 30 dni od dnia uzyskania pozytywnego rozstrzygnięcia głównego inspektora farmaceutycznego w sprawie cofnięcia zezwoleń na prowadzenie aptek. Kupujący uiszczył pierwszą i drugą transzę. Kobieta zastanawiała się, kiedy rozpoznać przychód związany z ostatnią transzą. Twierdziła, że powinna to zrobić dopiero w momencie wymagalności ceny warunkowej, gdyż wówczas środki zostaną postawione do jej dyspozycji. Argumentowała, że przychód może być rozpoznawany dopiero wtedy, gdy jest on definitywny.

Jednak Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej nie zgodził się z nią. W interpretacji z 12 maja 2023 r. (sygn. akt 0113-KD IPT2-3.4011.219.2023.1.JŚ) wyjaśnił, że przepisy ustawy o podatku dochodowym jednoznacznie określają moment, w którym należy wykazać przychód z odpłatnego zbycia udziałów. Jest to data przeniesienia własności na nabywcę, czyli moment zawarcia umowy. Uznał więc, że dla momentu powstania przychodu w podatku dochodowym nie ma znaczenia ani moment zapłaty całkowitej ceny, ani rozłożenie jej na transze.

Podobnie postanowił Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu: przychód powstaje w momencie przeniesienia własności udziałów na nabywcę.

Sędzia Łukasz Cieślak wyjaśnił, że jako wartość uzyskanego przez kobietę przychodu powinna być przyjęta cena wynikająca z umowy sprzedaży. - Strony umowy określiły wartość i cenę sprzedaży udziałów, a fakt, że cena będzie płaconą w różnych momentach lub nie w pełni, nie ma znaczenia - podsumował sędzia.

Wyrok jest nieprawomocny.

Podstawa prawna: Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 14 lutego 2024 r. (sygn. akt I SA/Wr 577/23)

Zatrzymanie upływu terminu przedawnienia w procesie karnoskarbowym jest w niektórych przypadkach zasadne

Decyzja NSA z 24 maja 2021 r. dotyczy tylko przypadków, gdzie występuje oczywiste nadużycie przepisów dotyczących zawieszenia przedawnienia. Jeśli organy skarbowe najpierw gromadzą materiał dowodowy w postępowaniu karnoskarbowym, a dopiero potem rozpoczynają postępowanie podatkowe, nie można stwierdzić bierności w śledztwie - tak orzekł NSA.

Sprawa dotyczyła tzw. karuzeli VAT, gdzie organy podatkowe prowadziły kilka postępowań wobec podatniczki zajmującej się handlem telefonami komórkowymi. Okazało się, że przez kilka lat działała ona jako bufor, dokumentując fikcyjne przepływy pieniędzy i towarów za pomocą fałszywych faktur.

Wszczęto wobec niej postępowanie karnoskarbowe, które prowadzono równolegle z postępowaniem podatkowym. Oba postępowania się przenikały, a materiał dowodowy zgromadzony przez prokuraturę był uwzględniany w aktach organów podatkowych. Rozpoczęcie śledztwa spowodowało zawieszenie terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych zgodnie z ordynacją podatkową.

Podatnik zaskarżył decyzję końcową dotyczącą VAT za lipiec-sierpień 2014 r., a WSA w Warszawie uchylił tę decyzję. Uznano, że postępowanie karnoskarbowe zostało wszczęte instrumentalnie - wyłącznie po to, aby zawiesić termin przedawnienia zobowiązania podatkowego.

WSA powołał się na uchwałę NSA z 24 maja 2021 r., według której sądy administracyjne mogą badać, czy wszczęcie postępowania karnoskarbowego nie miało na celu ułatwienia działania organom podatkowym w sprawie wymiarowej.

W uchwale, NSA przedstawił trzy warunki wskazujące na nadużycie uprawnień przez organy podatkowe:

1. moment rozpoczęcia postępowania karnoskarbowego jest bliski terminowi przedawnienia zobowiązania podatkowego;
2. jedynym celem postępowania karnoskarbowego jest zawieszenie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego;
3. nie ma możliwości osiągnięcia jakichkolwiek rezultatów w postępowaniu karnoskarbowym zgodnie z przepisami prawa podatkowego.

WSA stwierdził, że w tej sprawie te warunki zostały spełnione, co faktycznie oznacza, że doszło do nadużycia. Postępowanie karnoskarbowe zostało wszczęte krótko przed terminem przedawnienia zobowiązania podatkowego, wyłącznie w celu zawieszenia tego terminu - tak orzekł sąd.

NSA również wziął pod uwagę, że organy podatkowe oraz śledczy prowadzili inne postępowania przeciwko podatnicze za lata 2012-2013. W tych sprawach zbierano materiał dowodowy, włączając w to protokoły przesłuchań świadków i wyjaśnień podatkiczkę sporządzone w toku śledztwa przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie. Sędzia Kołaczek uzasadnił, że w rzeczywistości wykorzystano dowody zgromadzone wcześniej w postępowaniu karnoskarbowym podczas postępowania podatkowego, w przeciwieństwie do tego, co stwierdził sąd pierwszej instancji.

NSA zgodził się, że w takich okolicznościach zawieszenie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego było uzasadnione. Zaznaczył, że celem art. 70 par. 6 pkt 1 ordynacji było umożliwienie wykorzystania materiałów ze wcześniejszego postępowania karnoskarbowego w ramach postępowania podatkowego.

Według NSA, potwierdzeniem tego, że postępowanie karnoskarbowe nie miało na celu jedynie zablokowania terminu przedawnienia, było to, że prowadziła je prokuratura, która nie była instytucjonalnie powiązana z Krajową Administracją Skarbową.

Podstawa prawna: Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 lutego 2024 r. (sygn. akt I FSK 1139/23)

Wyrok WSA we Wrocławiu w sprawie rozliczenia VAT przez powiat od prądu z fotowoltaiki

Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu orzekł w wyroku z dnia 7 lutego 2024 r. o sygn. akt I SA/Gd 979/23, że powiat, który wprowadza do sieci energię elektryczną wyprodukowaną w instalacjach fotowoltaicznych, dokonuje na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego dostawy opodatkowanej VAT.

Sprawa dotyczyła powiatu, który na swoich obiektach zamontował już częściowo instalacje fotowoltaiczne i planuje montaż kolejnych. Chodzi o obiekty takie jak powiatowe centrum pomocy rodzinie, specjalny środek kształcenia dzieci i młodzieży niepełnosprawnie intelektualnych, dom zajmujący się opieką nad dziećmi oraz zakład prowadzący działalność w czterech obszarach – stolarnia, papierniczy, szwalnia oraz kuchnia. Obiekty te, z wyjątkiem ostatniego, nie są wykorzystywane do działalności opodatkowanej VAT. Powiat uzyskał pieniądze na fotowoltaikę z Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Powiat uważał, że nie powinien rozliczać VAT od wytwarzanej energii. Jego zdaniem, celem jednostek samorządu terytorialnego nie jest komercyjna produkcja prądu, nakierowana na osiągnięcie zysku, lecz obniżenie kosztów funkcjonowania. Tłumaczył, że działania w zakresie oświaty, polityki społecznej i pieczy zastępczej należą do jego ustawowych zadań. Powołał się na art. 15 ust. 6 ustawy o VAT, zgodnie z którym nie uznaje się za podatnika organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa, dla realizacji których zostały one powołane, z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych.

Odmiennej argumentację przyjął Dyrektor KIS. W interpretacji z 11 września 2023 r. (sygn. 0114-KDIP4- - 1.4012.331.2023.2.DP) wyjaśnił, że sprzedaż za wynagrodzeniem energii elektrycznej, w tym prądu wyprodukowanego z odnawialnych źródeł energii, wpisuje się w definicję działalności gospodarczej i podlega opodatkowaniu VAT jako odpłatna dostawa towarów. Wskazał, że art. 4b ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1436 ze zm.) wyznacza wartość kwoty należnej prosumentowi za wprowadzenie energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej. Kwotę tę

należy uznać za wynagrodzenie należne powiatowi za dostawę energii wytworzonej w mikroinstalacji. Tym samym należy uznać powiat za podatnika VAT – uznał dyrektor KIS.

Tego samego zdania był Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku. Nie miał wątpliwości, że w tym zakresie powiat jest czynnym podatnikiem VAT. Zdaniem, WSA w Gdańsku wprowadzenie energii elektrycznej do systemu, nawet tej, która jest wykorzystywana na potrzeby własne i jest następnie rozliczana z dystrybutorem, stanowi niewątpliwie działalność gospodarczą.

Wyrok NSA w sprawie podatku od portów rzecznych

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 13 lutego 2024 r. w sprawie o sygn. akt III FSK 4345/21 orzekł, że urządzenia, budowle i grunty w portach rzecznych też są zwolnione z podatku od nieruchomości. Przepis art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie dotyczy bowiem wyłącznie portów morskich. Oba rodzaje infrastruktury, morska i rzeczna, mają te same funkcje i realizują identyczne zadania.

Przedmiotowa sprawa dotyczyła spółki, która prowadzi różnego rodzaju inwestycje na terenie portu wiślanego w Warszawie. Niektóre z tych projektów mają charakter głównie infrastrukturalny, takie jak budowa śluz, rekonstrukcja nabrzeży portowych, budowa ciągu pieszo-rowerowego oraz zagospodarowanie terenu dawnych doków. Elementem kluczowym tych inwestycji będzie także zabezpieczenie przed powodzią.

Spółka twierdziła, że obiekty wskazane przez nią są częścią infrastruktury portowej, co skutkowałoby zwolnieniem zajmowanych gruntów z podatku od nieruchomości zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Argumentowano, że przepis ten nie odnosi się do definicji zawartych w innych aktach prawnych, dlatego terminy „infrastruktura”, „port” i „przybrzeżny” powinny być rozumiane zgodnie z ich potocznym znaczeniem. Jednak prezydent m.st. Warszawy nie zgodził się z tą interpretacją. Uważał, że zwolnienie dotyczy jedynie infrastruktury portów i przystani morskich, co wynika z definicji zawartej w art. 2 pkt 4 ustawy o portach i przystaniach morskich.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w sprawie o sygn. Akt III SA/Wa 1345/20 podzielał tę interpretację, powołując się na ustaloną linię orzeczniczą oraz wykładnię językową. Naczelny Sąd Administracyjny jednak uchylił to orzeczenie, zauważając, że odesłanie do definicji z innych ustaw występuje jedynie w przypadku art. 7 ust. 1 pkt 1–1c Ustawy dotyczącej kolei, a nie w pkt 2 dotyczącym portów. NSA stwierdził, że infrastruktura portowa nie ogranicza się jedynie do portów morskich i przystani, ale obejmuje także te na obszarach obsługujących żeglugę śródlądową, które pełnią podobne funkcje i realizują analogiczne zadania.

Zdaniem NSA intencją ustawodawcy było objęcie zwolnieniem zarówno portów morskich, jak i rzecznych, oraz urządzeń ułatwiających dostęp do nich.

Podstawa prawna: Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 lutego 2024 r., sygn. akt III FSK 4345/21

Niniejszy newsletter został przygotowany przez doradców AXELO Prawo i Podatki / AXELO Ostrowski Domagalski i Wspólnicy sp. k. wyłącznie w celach ogólnoinformacyjnych i nie stanowi porady w rozumieniu polskich przepisów. Nie powinni Państwo opierać swoich działań/decyzji na treści informacji zawartych w tej prezentacji bez uprzedniego uzyskania profesjonalnej porady.